

klare Vidnesbyrd om, at Fæsterne paa Sorø i en ikke langt tilbageiggende Tid tilveels have befinde sig i slette Vilkaar; man har f. Ex. maattet nedlægge hele Byer og omlægge Gaardene. Jeg veed nok, at man ofte har paabe- raabt sig — jeg har seet det i Bladene —, at der er blevet solgt til altfor billige Priser paa Sorø. Dette hidrører tilveels derfra, at endel af de Eiendomme, der ere solgte, vare over- givne Akademiet med visse testamentariske Be- stemmelser, som gjorde det retfærdigt eller i alt Fald billigt at sælge for særdeles lave Priser. Det er f. Ex. Tilfældet med det Gods, som det ærede Medlem omtalte, der er betegnet som det Kaldkreuzgiste. Man maa imidlertid paa ingen Maade, hverken ved Sorø eller andre Steder, slutte saaledes, at naar en Mand har kjøbt for saa og saa Meget og solgt for saa og saa meget Mere, saa har den første Sælger tabt saa Meget, som Forstkjellen udgjør. Det er en fuldstændig feilagtig Slutning, baade ved og andre Steder. Det Samme finder Sted ved Salg, der ere foregaaede fra privat Side. Fæsterne have kjøbt og have kort efter kunnet sælge til undertiden flere Gange saa høi Priis, som de have givet, og dog have Eierne staaet sig godt ved at sælge. Det Samme gjælder med Hensyn til Sorø. Hvad der er solgt af, hvad der ikke tilhørte Fæstegodset, er, som det ærede Medlem bemærkede, solgt med en Caution, der ikke sjelden er omtrent ligesaa høi som de tidligere Forpagtningssafgifter, og desuden er der indkommet en bethdelig Kjøbesum. Vil man eftersee, hvad der er foretaget fra Rigsdagens Side, skal man, som sagt, finde, at det er forsvaret. At man efterhaanden har ned- sat Akademiets Udgifter til et mindre Beløb, end de have udgjort for endel Aar tilbage, beviser Intet i modsat Retning, for man viser, at Udgifterne for endel Aar tilbage vare økonomisk ordnede; have Midlerne været ødselt anvendte, og bruges der nu en passende De- konomi, viser det, at det nuværende Budget for Udgifterne er bedre end for endel Aar tilbage. Det ærede Medlem beklagede stærkt, at den Mængde Endringsforslag, der forelaa, gjorde det næsten umuligt at komme til en saadan Afstemning, at Sorø Akademi kunde komme til sin Ret; men dertil er jo at svare, at det ærede

Medlem har selv haft Leilighed til at stille Endringsforslag, og da han ikke har benyttet denne Ret, maa Klagen falde bort.

**Formanden:** Først Forhandlingerne fribe videre, maa jeg med Hensyn til den For- klaring, den ærede sidste Taler vilde give af en Ytring, der blev brugt af det ærede Medlem for Kjøbenhavns Ste Valgkreds (Wille), be- mærke, at jeg ikke troer, at den ærede sidste Taler ganske rigtigt refererede den paagjældende Ytring (Fischer: So!), og at jeg naturligvis ikke har kunnet forudsætte, at det ærede Med- lem for Kjøbenhavns Ste Valgkreds (Wille) ved den paagjældende Udtalelse har villet frem- sætte den Mening, som den ærede sidste Taler vilde lægge deri, og som heller ikke nødven- digt følger af det Begreb, man i Almindelighed forbinder med det brugte Udtryk.

**Monrad:** Jeg skal ikke følge det ærede Medlem, med hvem Formanden nu beskæftigede sig (Wille), i hans Maade at karakterisere de- res Ytringer paa, der have en anden Mening end han. Jeg skal indskrænke mig til at sige, at naar Formanden lader Udtrykket „chuiß“ gaae, skal jeg ikke gjøre nogen videre Bemær- ning derved. — Jeg troer, at det Spørgsmaal, det ærede Medlem satte i Bevægelse, er af en langt dybere Natur, end man skulde forestille sig efter den sikkre Overbeviisning, hvormed han udtalte sig i denne Henseende. Naar vi møde de Dispositioner, der ere givne med Hensyn til Sorø Akademis Eiendom, og spørge, hvad der var dettes oprindelige Diemed, komme vi til det katholske Kloster gods, og naar vi ville opstille den Grundsætning, at man strengt skal opretholde en engang givne privat Bestemmelse, ville vi komme til Anvendelser som den, det katholske Kloster gods havde, — thi det er den oprindelige Bestemmelse, eller noget Lignende. Naar man har at gjøre med Bestemmelser, der ere trufne mange hundrede Aar tilbage i Tiden, gaaer det dog paa ingen Maade an at stille Opretholdelsen af disse Bestemmelser i Forgrunden, saaledes at en Forandring deraf skulde være et Brud paa, hvad man skilder Testators Minde, skulde være et Noe, hvori man gjorde sig skyldig. Dersom Bestemmelser,